

Resultaten remproef seizoen 2003-2004

Inhoudsopgave

- 1 Samenvatting
- 2 Inleiding
 - 2.1 Probleemstelling
 - 2.2 Onderzoeksdoelen
 - 2.3 Financiering en looptijd
- 3 Opzet van de proef
 - 3.1 Taakverdeling
- 4 Inzet van middelen en resultaten
- 5 Conclusie

1 Samenvatting

Omdat er onvoldoende beschikbare middelen voorhanden zijn om bloemknopverdroging en “doorwas” van Seringen, tijdens de teeltperiode op het veld, te voorkomen en doordat de werkzame stof Daminozide van de huidige middelen op korte termijn de toelating voor buiten dreigt te verliezen is er een proef opgezet met alternatieve remmiddelen. Deze proef is uitgevoerd in de periode van juni 2003 voor het bloeiseizoen 2004. Uit deze proef kwam naar voren dat Alar nog steeds met kop en schouders boven de andere geteste middelen uitsteekt. Tilt en Folicur bieden enig perspectief, maar Regalis is ongeschikt als remmiddel in de Seringen in verband forse verbranding van het blad. Het is dan ook aan te bevelen om de proef komend seizoen te herhalen met de middelen Tilt en Folicur, maar dan met hogere concentraties en meerdere bespuitingen dan in deze proef toegepast.

2 Inleiding

2.1 Probleemstelling

De witte cultivar Syring Vulgaris ‘Stepman’ wordt eens in de twee jaar chemisch geremd met de remstof Alar om voldoende bloemknopvorming te verkrijgen. Deze witte cultivar beslaat meer dan 70% van de aanvoer van seringentakken en is daarmee de belangrijkste cultivar binnen het sortiment trekseringen. De bloemknopvorming vindt plaats tussen eind mei en half juni, afhankelijk van de klimatologische omstandigheden. In deze periode wordt Alar een of tweemaal toegepast. De juiste remmethode is hierbij van grote invloed en bepaalt de opbrengst voor het komend trekseizoen. Door de inzet van Alar is de teelt van de wite treksering Stepman mogelijk. Zonder remstof is de bloemknopvorming in deze cultivar te miniem om een rendabele teelt mogelijk te maken.

De toelating van deze remstof voor buitentoepassing staat echter ter discussie. In de trekheester zijn niet meer voldoende remmiddelen voorhanden om bloemknopverdroging en “doorwas” van Seringen te voorkomen. Daarbij komt nog dat op korte termijn de werkzame stof Daminozide dreigt te verdwijnen als gevolg van de Europese regelgeving.

2.2 Onderzoekdoelen

Door middel van het toepassen van teeltbehandelingen (het zgn. rondsteken van de struiken) in combinatie met het testen van alternatieve remmiddelen de afhankelijkheid van Daminozide beperken.

2.3 Financiering en looptijd

Met PT-financiering is de proef in juni 2003 gestart. De proef had een looptijd van een jaar, daar pas gedurende het bloeiseizoen het resultaat van de proef kan worden bekeken.

3 Opzet van de proef

Op een perceel op een praktijkbedrijf wordt een proefveld ingericht waar de behandelingen worden uitgevoerd. Er vindt controle plaats tussen de proefregels, hier wordt Alar gespoten.

De gebruikte concentraties Alar bij de eerste bespuiting zijn: 800 gram per 100 liter water en bij de tweede bespuiting: 400 gram per 100 liter water. De eerste bespuiting vond plaats op 1 juni 2003, de tweede bespuiting vond plaats op 9 juni 2003.

3.1 Taakverdeling

De uitvoering en waarneming zijn in handen van de ondernemer. Groeiservice verzorgt de proefaanvraag en de verslaglegging van de proef. De begeleiding tijdens de voorbereiding, de uitvoering en beoordeling van de proef wordt verzorgd door een begeleidingscommissie bestaande uit leden van de Landelijke gewascommissie Trekheester.

4 Inzet van middelen en resultaten

Tilt

Het middel Tilt is toegediend in twee verschillende concentraties.

De gebruikte concentraties waren 500 gram per 100 liter water en 800 gram per 100 liter water.

Een deel van het proefveld werd twee maal gespoten (02-06-03 en 10-06-03) en een deel werd nog een derde maal gespoten (16-06-03).

Het weer tijdens de rembespuiting was alle keren zonnig en warm. Na alle bespuitingen bleef het minimaal 12 uur droog.

Het effect na bespuiting was ten opzichte van Alar minder, maar wel aanwezig.

Het gewas was duidelijk iets doffer van kleur. Richting het najaar werd zichtbaar dat de bovenste internodiën duidelijk verder uit elkaar zaten dan bij de controlebespuiting met Alar. De bovenste knoppen hadden enkele voorbloei.

Regalis

Het middel Regalis is net als Tilt toegepast in twee verschillende concentraties.

Er is gespoten met 500 gram per 100 liter water en 800 gram per 100 liter water.

Het proefveld werd twee maal gespoten (02-06-03 en 10-06-03).

Het remmend effect was minimaal zichtbaar in deze partij. Er was na enkele weken wel sprake van verbranding in het blad. De takken groeiden langer door in het najaar en waren lichter van kleur dan de controlepartij. De taklengte was beduidend langer en de knoppen zaten ver uit elkaar. In deze partij zaten verhoudingsgewijs weinig struiken die voorbloei vertoonden.

Folicur

Folicur werd net als de andere middelen twee maal gespoten (02-06-03 en 10-06-03)

De concentraties waren 100 gram per 100 liter en 150 gram per 100 liter.

Het remmend effect was niet waarneembaar. De struiken groeiden tot ver in het najaar door.

Middel:	Behandelingen	Concentratie	Toevoeging	1 kop (%)	2 kop	4 kop
Tilt	2x	500 ml	x	15	75	10
Tilt	2x	800 ml	x	10	75	15
Regalis	2x	500 gr.	x	20	75	5
Regalis	2x	800 gr.	x	10	85	5
Folicur	2x	100 gr.	Agral In	30	68	2
Folicur	2x	150 gr.	Agral In	30	68	2
Tilt	3x	500 ml	x	10	60	30
Tilt	3x	800 ml	x	10	50	40
Regalis	3x	500 gr.	x	20	78	2
Regalis	3x	800 gr.	x	20	75	5
Folicur	3x	100 gr.	Agral In	50	50	0
Folicur	3x	150 gr.	Agral In	30	69	1
Alar	2x	800 gr	x	1	39	60

5 Conclusie

Helaas moeten we op dit moment constateren dat we nog geen alternatief remmiddel hebben gevonden. Zowel het remmend effect als de invloed op de knopzetting is niet te vergelijken met die van Alar. Het percentage 1 en 2 knoppers bij het toepassen van Tilt, Regalis en Folicur ligt fors hoger dan bij Alar. Verder werd ook duidelijk dat de lengte van de internodiën bij de drie genoemde middelen veel langer is dan bij de controlepartij met Alar.

Het middel Tilt kwam in vergelijking met de overige middelen als beste uit de proef naar voren. Ofschoon het percentage 4 koppers nog altijd bijna 50% lager ligt dan met Alar en het ook de lengtegroei minder remt.

De hogere concentraties beïnvloeden de resultaten in positieve zin, zowel op het aantal koppen als de remming. Een behandeling met hogere concentraties lijkt dan ook een optie. Dit geldt echter niet voor het middel Regalis omdat dit bij lagere concentraties al verbranding veroorzaakt.

Resultaten remproef seizoen 2004-2005

Inhoudsopgave

- 1 Samenvatting
- 2 Inleiding
 - 2.1 Probleemstelling
 - 2.2 Onderzoeksdoelen
 - 2.3 Financiering en looptijd
- 3 Opzet van de proef
 - 3.1 Taakverdeling
- 4 Inzet van middelen en resultaten
- 5 Conclusie

1 Samenvatting

Als gevolg van de Europese regelgeving dreigt de werkzame stof Daminozide zijn toelating voor de open teelt te verliezen. De toepassing van het middel in de open teelt is dermate gering dat de investeringen, die het extra onderzoek met zich meebrengen, op geen enkele manier door de fabrikant kunnen worden. De kans dat de telers op den duur niet meer over het middel kunnen beschikken is dus groot.

Bovenstaande en het feit dat er wel remmiddelen beschikbaar zijn maar waarvan niet bekend is of deze een zelfde of betere werking hebben als Daminozide, vormde voor de Landelijke Trekheester aanleiding om een spuitproef op te zetten om meer duidelijkheid over de werking van deze andere middelen te verkrijgen. Het onderzoek is gefinancierd door het Productschap.

Een eerste proef is uitgevoerd in de periode van juni 2003 voor het bloeiseizoen 2004. Uit deze proef kwam naar voren dat Alar nog steeds met kop en schouders boven de andere geteste middelen uitsteekt. Tilt en Folicur bieden misschien perspectief mits er andere, hogere concentraties worden toegepast. Het middel Regalis is ongeschikt als remmiddel in de Seringen omdat dit teveel bladverbranding veroorzaakt. Aan de hand van de resultaten uit deze proef leek het ons van belang de proef in het seizoen 2004 - 2005 te herhalen, maar dan met hogere concentraties en meerdere bespuitingen dan in de eerdere proef gebruikt.

Helaas moeten we constateren dat ook de hogere concentraties en de meerdere bespuitingen niet hebben geleid tot het gewenste resultaat. Zowel met betrekking tot de remming als de knopzetting scoorden beide middelen in vergelijking met de controlepartij, behandeld met Alar, onvoldoende. Beide middelen vormen dus geen alternatief voor Daminozide, indien dit middel zijn toelating voor de open teelt verliest. Op het moment dat het inderdaad zijn toelating verliest en de teler niet over alternatieve middelen beschikt zal de teelt van met name de witte cultivar 'Stepman' gedoemd zijn te verdwijnen, een cultivar die momenteel nog zo'n 70% van het areaal uitmaakt.

2 Inleiding

2.1 Probleemstelling

De witte cultivar Syring Vulgaris 'Stepman' wordt eens in de twee jaar chemisch geremd met de remstof Daminozide om voldoende bloemknopvorming te verkrijgen. Deze witte cultivar beslaat meer dan 70% van de aanvoer van seringentakken en is daarmee de belangrijkste cultivar binnen het sortiment trekseringen. De werkzame stof Daminozide wordt door twee fabrikanten op de markt gebracht onder de naam Alar en Daminozide (lager gehalte werkzame stof).

De bloemknopvorming vindt plaats tussen eind mei en half juni, afhankelijk van de weersomstandigheden omstandigheden. In deze periode wordt een van beide middelen een of tweemaal toegepast. De juiste remmethode is hierbij van grote invloed en bepaalt de opbrengst voor het komend trekseizoen. Zonder remstof is de bloemknopvorming bij met name de witte cultivar 'Stepman' te miniem om een rendabele teelt mogelijk te maken.

De toelating van deze remstof voor buitentoepassing staat echter in het kader van de Europese regelgeving ter discussie. Zowel voor de toepassing in de gesloten teelt als de open teelt moeten de fabrikanten de werkzame stof uitgebreid testen hetgeen enkele honderduizenden euro's per traject zal kosten. Gezien het feit de buitentoepassing maar op zeer beperkte schaal plaatsvindt is dit voor de fabrikanten nooit rond te rekenen. De kans dat men voor de buitentoelating een dergelijke investering gaat doen is dan ook zeer gering. Testen van andere middelen leveren hopelijk een goed alternatief op zodat we niet alleen afhankelijk zijn van de werkzame stof Daminozide.

2.2 Onderzoeksdoelen

Door middel van het toepassen van teeltbehandelingen (het zgn. rondsteken van de struiken) in combinatie met het testen van alternatieve remmiddelen de afhankelijkheid van Daminozide beperken. De nadruk van deze proef ligt op de concentraties en de frequentie van de bespuitingen. We hoopten nu een zelfde effect te kunnen bereiken als met het middel Alar.

2.3 Financiering en looptijd

Met PT-financiering is de proef in juni 2003 gestart. De proef had een looptijd van een jaar, daar pas gedurende het bloeiseizoen 2004 het resultaat van de proef kan worden bekeken. Omdat er nog financiële ruimte was in het budget, hebben we de proef met toestemming van het Productschap verlengd en deze, met enige aanpassing, in het seizoen 2004 – 2005 herhaald.

3 Opzet van de proef

Op een perceel op een praktijkbedrijf wordt een proefveld ingericht waar de behandelingen worden uitgevoerd. Er vindt controle plaats tussen de proefregels, hier wordt Alar gespoten. De proef ligt in tweevoud.

De gebruikte concentraties Alar bij de eerste bespuiting zijn: 800 gram per 100 liter water en bij de tweede bespuiting: 400 gram per 100 liter water. De eerste bespuiting vond plaats op 7 juni 2004, de tweede bespuiting vond plaats op 14 juni 2004.

Folicur en Tilt zijn beide 3x toegepast. Folicur in een tweetal concentraties, namelijk 800 gram en 1200 gram. In 2003 in 100 en 150 gram gebruikt. Tilt is in een concentratie van 1200 ml toegepast. In 2003 is 500 en 800 ml gebruikt.

3.1 Taakverdeling

De uitvoering en waarneming zijn in handen van Marco Alderden in nauwe samenwerking met Jan ten Hoeve. Groeiservice verzorgde de verslaglegging en de verwerking van de gegevens van de spuitproeven. De begeleiding tijdens de voorbereiding, de uitvoering en beoordeling van de proef werd verzorgd door een begeleidingscommissie bestaande uit leden van de Landelijke gewascommissie Trekheester.

4 Inzet van middelen en resultaten

Tilt

Het middel Tilt is toegediend in een concentratie van 1.200 ml per 100 liter water. Het proefveld werd drie maal gespoten (08-06-04, 14-06-04 en 21-06-04). Het weer tijdens de remspuiting op 08-06 was licht bewolkt met af en toe zon en 20°C. Op 14-06 was het licht bewolkt met af en toe zon en 22°C. Op 21-06 was het zonnig en 20°C. Na alle bespuitingen bleef het minimaal 12 uur droog. Het effect na bespuiting was ten opzichte van Alar minder, maar wel aanwezig. Het gewas was duidelijk iets doffer van kleur. Net als in 2003 werden de takken die met Tilt waren gespoten langer dan de met Alar gespoten struiken. De bovenste knoppen hadden vrij veel voorbloeï in het najaar.

Folicur

Folicur is toegepast in twee verschillende concentraties, te weten; een proefveld dat behandeld werd met 800 gram per 100 liter water en een proefveld dat behandeld werd met 1.200 gram per 100 liter water. De proefvelden werden drie maal behandeld (08-06-04, 14-06-04 en 21-06-04). Voor de weersomstandigheden verwijzen wij graag naar de bespuitingen bij Tilt. Het remmend effect was ook dit jaar minimaal zichtbaar bij deze partij. De takken groeiden langer door in het najaar en waren veel lichter van kleur dan de controlepartij. Ook was de taklengte beduidend langer en de knoppen zaten verder uit elkaar dan bij de controlepartij. Bovendien zaten er in deze partij zeer veel struiken met voorbloeï.

Middel:	Behandelingen	Conc.	Toevoeging	1 kop (%)	2 kop	4 kop
Tilt	3x	1200 ml	X	10	70	20
Folicur	3x	800 gr.	Agral ln	50	50	0
Folicur	3x	1200 gr	Agral ln	50	50	0
Alar	2x	800 gr/400gr	X	1	44	55

Uit bovenstaande tabel wordt duidelijk dat zowel Tilt als Folicur bij lange na niet het resultaat van Alar benaderen. Folicur scoort maar liefst 50% 1 koppers en de andere helft tweekoppers. Het moge duidelijk zijn dat dit resultaat voor de teler niet acceptabel is omdat dit tot gevolg zou hebben dat zijn bedrijfsresultaat meer dan halveert. Tilt scoort beter dan Folicur, maar scoort te weinig 4 koppers, die voor de klok het meeste opbrengen.

5 Conclusie

Helaas moeten we nogmaals constateren dat het remmend effect van de gebruikte middelen, ondanks de hogere concentraties, nog steeds te kort schiet ten opzichte van Daminozide. Echter ook de bloemzetting van de controlepartij met Alar was minder in vergelijking met de bloemzetting in 2003. Belangrijkste verklaring hiervoor vormen de weersomstandigheden in juni waardoor de bloemzetting dit jaar bij alle rassen minder was dan andere jaren.

Het middel Folicur liet ook met hogere concentraties geen betere bloemzetting zien. Ook het remmend effect bleek overeenkomstig nihil.

Het middel Tilt liet wel enige remmende werking zien en, door de hogere concentratie, een iets betere bloemzetting, echter bij lange na niet voldoende om een economisch verantwoord resultaat te bereiken.

De resultaten van de middelen Folicur en Tilt waren van dien aard dat het in bloei trekken van Seringen niet meer op een economisch verantwoorde manier kan worden uitgevoerd. Daarnaast moeten we ons ook afvragen in hoeverre het verantwoord is zulke hoge concentraties middelen toe te passen. Het is immers niet ondenkbeeldig dat deze middelen naar verloop van tijd in het oppervlaktewater terecht komen.

Een ander probleem vormt het feit dat de prijsvorming de laatste jaren al dermate onder druk staat dat de seringenteler zich geen enkel productie- en/of kwaliteitsverlies kan permitteren.

Kortom, we kunnen dus stellen dat we dus niet beschikken over een goed alternatief middel voor Daminozide. Op het moment dat de werkzame stof Daminozide haar toelating voor buiten verliest, vormt dit dus een serieuze bedreiging voor het voortbestaan van de seringenteelt.

Daarnaast achten we de kans klein dat er nieuwe remmiddelen op de markt komen. We moeten onze hoop dus vestigen op de fabrikant, dat hij bereid is het benodigde aanvullende onderzoek te financieren. Helaas is het areaal Seringen te klein en staat ook het rendement op de bedrijven teveel onder druk om deze bedragen zelf op te hoesten of zelfs maar substantieel bij te dragen.

Een lichtpuntje vormt misschien het onderzoek dat bij de Chrysant heeft plaats gevonden op het gebied van remmen. Hier heeft men positieve resultaten bereikt met de inzet van hulpstoffen waardoor men minder remmiddel hoeft in te zetten, wellicht dat dit ook voor de Sering enig soelaas biedt.